

Talán nincs olyan, a rendszerváltás után középiskolába került generáció, amelyik néhány hétig ne kóstolt volna bele **a több kilométeres magyarországi kukoricatáblákban való gyaloglásba és a kukoricavirág, vagy a fattyútövek kitépésébe.** A kilencvenes évek elejétől már jó zsebpénzt tudtak szerezni a diákok, sőt bizonyos szezonokban akkora volt a jelentkezés, hogy csak „protekcióval” lehetett bejutni.

Helyszínek és igények

Általában az Alföldön vagy a Dél-Dunántúlon voltak/vannak ezek a táborok, több száz hektáros, kiterjedt mezőgazdasági területek közelében, például a Békéscsaba melletti **Bakucson és Mezőhegyesen** vagy a Pécs melletti **Bólyban**

. A diákokat itthoni tanárok szervezik be, ezek a pedagógusok a felügyelői feladatokat látják el. A szülők általában szívesen engedik a gyerekeket, hiszen ki ne örvendene annak, ha az már diákkorában hozzászokik a munkához és megbecsüli az azzal keresett zsebpénzt.

Régebb vonattal, újabban buszokkal viszik a tizenéves munkaerőt a táborokba, akik vegyes érzelmekkel térnek haza onnan. Embere válogatja azt is, hogy kinek mekkora az élelmiszerigénye, a munkabírása, illetve az, hogy mennyi pénzzel lesz elégedett az általa

elvégzett munkáért.

A munka és a körülmények

Nem minden táborban tartják be azt, amit előzően megbeszélnek – manapság felnőtt munkavállalókat is át szoktak verni, nemhogy 15-17 éves diákokat (általában a középiskolás, még nem érettségiző tanulók évfolyamaiból válogatnak az itthoni tanárok).

„Kb. mint egy börtönben, olyan volt a tusoló, három rózsával" avatott be a részletekbe egy neve elhallgatását kérő 15 éves udvarhelyi fiatal, aki idén vett részt először egy ilyen táborban, Kelet-Magyarországon. Neki és társainak több volt a rossz emlékük, mint a jó.

Például **kevés volt a reggelijük** (egy szelet kenyér némi zöldpaprikával), a munka napi nyolc óránál is többet tartott, ráadásul százezer forint feletti összeget ígértek a négy hétre, de ennél sokkal **kevesebbet**, hetven- és nyolcvanezer között **kaptak**, mert a szállás és az élelem árát levonták. A fiúk kis sátrakban aludtak, a lányok pedig valamivel

nagyobb, katonai sátrakban, habár azt ígérték nekik, hogy épületekben pihenhetnek.

A munka reggel négy vagy öt órakor indult, még a hűvösben, aztán fokozatosan felmelegedett, nem egyszer jóval harminc fok fölé ment a hőmérséklet. Az ebédszünet a kukoricatáblán érte a diákokat, általában a helyszínre vitték az ételt, a teát és a vizet.

Egy ilyen táborban az sem mindegy, hogy milyen társaságok keverednek össze – vannak olyan helyzetek, amikor még diákszerelmek is szövődnek, de olyan is, hogy a diákok **egymást meglopják vagy összeverekednek**.

Előfordult, hogy nem megfelelő viselkedés vagy betegség, kimerültség miatt egy-egy tanulót eltanácsoltak a további munka végzésétől.

Jövőre veletek ugyanitt?

Arra a kérdésünkre, hogy jövőben ismét visszamenne-e, az egyik 15 éves diák így válaszolt: „Amikor ott vagy, akkor nagyon rossz, de amikor a pénzt kézbe kapod, akkor azért elfelejtet a sérelmeid. Pláne, amikor el is költöd. Nem tudom!”

Elmondásuk szerint az itthoni tanárok pontosan olyanok, mint az iskolában: aki a tanítás közben szigorú, az a kukoricaföldön is katonás rendet tart, hangosabban beszél a tanulókkal, aki pedig idehaza „lazább”, az **az Alföldön sem lesz kegyetlen rabszolgahajcsár**.

